



รายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการ Cluster วัยเรียนวัยรุ่น



การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนภารกิจหลักกรมอนามัย ครั้งที่ 10/2563

วันพฤหัสบดีที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกำธร สุวรรณกิจ



กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

รายงานผลการดำเนินงานแผนงาน/โครงการตามแผนปฏิบัติการ
Cluster วัยเรียนวัยรุ่น
ประจำปีงบประมาณ 2563 ไตรมาสที่ 3





เด็กวัยเรียนวัยรุ่นเข้มแข็ง แข็งแรง และฉลาด ปีงบประมาณ 2563

เป้าหมาย
/ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละ 66 ของเด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน 2) ร้อยละ 70 ของเด็กอายุ 12 ปี ปราศจากฟันผุ (Caries free)
3) อัตราการคลอดมีชีพในหญิง อายุ 10 -14 ปี (ไม่เกิน1.1ต่อ1,000คน) 4) อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15- 19ปี (ไม่เกิน34ต่อ1,000คน) 5) ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี (ไม่เกินร้อยละ14)

กลุ่มเป้าหมาย

- o สถานศึกษา ในระบบ & นอกระบบ o ลดความเหลื่อมล้ำกลุ่มเด็กพิเศษ (ร.ร.เฉพาะความพิการ ร.ร.พระปริยัติธรรม ศูนย์การเรียนรู้ฯ)

กลยุทธ์

1. พัฒนาระบบเฝ้าระวัง
สารสนเทศและติดตามประเมินผล

2. เสริมสร้างสมรรถนะ
ภาคีเครือข่าย

3. พัฒนามาตรฐานและ
นวัตกรรม

4. พัฒนาและขับเคลื่อน
นโยบายและยุทธศาสตร์

มาตรการ

- 1) ยกระดับการพัฒนาระบบ
เฝ้าระวังและฐานข้อมูลร่วม
2) พัฒนาระบบกำกับ ติดตาม
และประเมินผล

- 1) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมภาคีเครือข่าย
ทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา
กลุ่มเป้าหมายปกติและกลุ่มเฉพาะ
▪ โภชนาการ /อาหารในโรงเรียน
▪ กิจกรรมทางกาย
▪ ทันตสุขภาพ
▪ พฤติกรรมสุขภาพ
▪ ลดอัตราตั้งครรภ์วัยรุ่น
▪ ชุมลิตธิประโยชน์
2) สนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ
สุขภาพ เด็กวัยเรียนวัยรุ่น
3) พัฒนาศักยภาพบุคลากร

- 1) พัฒนาให้เกิดองค์ความรู้และ
นวัตกรรมสุขภาพเด็กวัยเรียนวัยรุ่น
2) ยกระดับพัฒนามาตรฐานต้นแบบ
โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ
3) พัฒนามาตรฐานบริการสุขภาพ
ที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่น
4) พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และ
หลักสูตรส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียน
วัยรุ่น แบบบูรณาการ และ Active
Learning

- 1) สนองงานโครงการตามพระราชดำริ
ด้านสุขภาพ อนามัยสิ่งแวดล้อมและน้ำ
บริโภค
2) ผลักดันให้เกิดนโยบายและกลไก
การขับเคลื่อนงานความร่วมมือด้านสุขภาพ
วัยเรียนวัยรุ่นทุกระดับ ด้านโภชนาการ
และสุขภาพอนามัยเด็กวัยเรียนวัยรุ่น
3) ขับเคลื่อนพรบ.การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและ
ยุทธศาสตร์อนามัยการเจริญพันธุ์อย่าง
ต่อเนื่องและทั่วถึง
4) ขับเคลื่อนแผนการส่งเสริมกิจกรรม
ทางกาย พ.ศ.2561 - 2573

โครงการ
สำคัญ

- แผนยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
1. โครงการโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literate School)
2. โครงการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ
ตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559

- แผนยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี
3. โครงการส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพอนามัยเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.)
4. โครงการพัฒนาสุขภาพเด็กและประชาชนในพื้นที่ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา
5. โครงการเลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อในพื้นที่ พมพ.

ระดับ
ความสำเร็จ

ไตรมาส 1 (3 เดือน)

- มีนโยบายขับเคลื่อน และ MOU
- มีแนวทางการดำเนินงาน (HLS สายตา ฐานข้อมูลร่วม การจัดการแก้ไขปัญหาภาวะโภชนาการ ชุมลิตธิประโยชน์)
- มีคู่มือ มาตรฐาน นวัตกรรม (Knowledge package)
- คัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วม HLS

ไตรมาส 2 (6 เดือน)

- มีการทดลองใช้ระบบฐานข้อมูล
- บุคลากรสาธารณสุขและภาคี เครือข่ายได้รับการพัฒนาทักษะและ องค์ความรู้ 2,000 คน (ฐานข้อมูลร่วม , TSL , สายตา)
- โรงเรียนในถิ่นทุรกันดารได้รับการ พัฒนาด้านส่งเสริมสุขภาพและ อนามัยสิ่งแวดล้อม

ไตรมาส 3 (9 เดือน)

- มีนวัตกรรมสุขภาพเด็กวัยเรียน วัยรุ่นที่โดดเด่น ภาคละ 1 เรื่อง
- HLS 3,000 แห่ง
- ร้อยละ 50 ของเด็กพิเศษ (ตามกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด) ได้รับการคัดกรองสุขภาพเพื่อวางแผนการจัดบริการสุขภาพ

ไตรมาส 4 (12 เดือน)

- ร้อยละ 66 ของเด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน
- ร้อยละ 70 ของเด็กอายุ 12 ปี ปราศจากฟันผุ (Caries free)
- อัตราการคลอดมีชีพในหญิง อายุ 10 -14 ปี (ไม่เกิน 1.1 ต่อพันคน)
- อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15- 19 ปี (ไม่เกิน 34 ต่อพันคน)
- ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี (ไม่เกินร้อยละ 14)

ผลการดำเนินงาน KPI ตาม HM Cs **วัยเรียนวัยรุ่น**

ตัวชี้วัด

ผล

แหล่งข้อมูล

1. ร้อยละของเด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน (ร้อยละ 66)

62.5

HDC Report
(30มิ.ย.63)

2. ร้อยละของเด็กอายุ 12 ปี ปราศจากฟันผุ (Caries free) (ร้อยละ 70)

70.6

HDC เทอม 2 ปี 62
(31มี.ค.63)

3. อัตราการคลอटीซีฟในหญิง
อายุ 10 - 14 ปี (ไม่เกิน 1.1 ต่อพันคน)

1.02

4. อัตราการคลอटीซีฟในหญิง
อายุ 15 - 19 ปี (ไม่เกิน 34 ต่อพันคน)

28.68

HDC ข้อมูล ต.2
(30 มิ.ย.63)

5. ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิง
อายุ < 20 ปี (ไม่เกิน ร้อยละ 14)

14.35

ผลการดำเนินงาน 9 เดือน ตาม HM Cs **วัยเรียนวัยรุ่น** (ต.ค.62 – มิ.ย.63)

กลยุทธ์

กิจกรรมการดำเนินงาน

1. พัฒนาระบบ เฝ้าระวัง สารสนเทศและ ติดตาม ประเมินผล

- การพัฒนาเครื่องมือวัดความฉลาดทางการเคลื่อนไหว (Physical Literacy :PL)
- คู่มือการบริหารจัดการบริการ PP ช่องปาก
- เครื่องมือวิจัยภาวะโลหิตจางในเด็กวัยเรียนและสื่อการเรียนการสอน
- MOU ฐานข้อมูลร่วม (สร&ศธ) และวิเคราะห์ตรวจสอบการใช้ประโยชน์ข้อมูลในระบบ HDC
- (ร่าง) แพลตฟอร์มดิจิทัลโปรแกรมการประเมินตนเองตามมาตรฐานYFHS

2. เสริมสร้าง สมรรถนะ ภาคีเครือข่าย

- ศอ. สสม. ร่วมกับหน่วยสร.-ศธ.ในพื้นที่ คัดเลือก ร.ร. และชี้แจงเตรียมความพร้อมเข้าสู่กระบวนการพัฒนา HLS
- แดลงข่าว/รณรงค์/จัดนิทรรศการ : วันไข้โลก / วันทันตสาธารณสุขแห่งชาติ/วันเด็ก/รณรงค์วันดีมนมโลก
- สร้างมูลค่านวัตกรรมสุขภาพเด็กวัยเรียนวัยรุ่น : เหนือ/กลาง/อีสาน/EHA
- ปรับมาตรฐานทีมเก็บข้อมูลเพื่อประเมินผลโครงการเข้าถึงบริการสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก
- แหล่งเรียนรู้การขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครกในวัยรุ่น (อปท. จำนวน 40 แห่ง)
- พัฒนาศักยภาพบุคลากรและภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อเป็นวิทยากรแกนนำตามคู่มือ “เลี้ยงลูกตามคำสอนพ่อ”

กลยุทธ์

กิจกรรมการดำเนินงาน

3. พัฒนา มาตรฐานและ นวัตกรรม

- สื่อโควิด 19 : 3D Animation, สตีกเกอร์, โปสเตอร์, Clip แปร่งพื้น New normal
- พัฒนาเครื่องมือการประเมิน HLS และเครื่องมือการตรวจคัดกรองสุขภาพเด็กพิเศษ
- ร่างคู่มือการจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากเด็กวัยรุ่น ในภาวะโควิด 19
- บทความ “ครอบครัวรอบรู้ สู้โควิด ตามคุณธรรม 8 ประการ และคู่มือครอบครัวต้นแบบ “เลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อ”
- มาตรฐาน YFHS ฉบับปรับปรุง
- พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน อนามัยการเจริญพันธุ์ และการจัดบริการสุขภาพที่เป็นมิตร และบริการสุขภาพวัยรุ่นตามมาตรฐาน YFHS

4. พัฒนาและ ขับเคลื่อน นโยบายและ ยุทธศาสตร์

- ทบทวน/พัฒนาแนวทาง&คู่มือ/ติดตามความก้าวหน้าและเสริมพลัง การดำเนินงานในพื้นที่ กพด./พมพ.
- ชี้แจงนโยบายสำคัญ/เป้าหมาย/ตัวชี้วัด
- ถ่ายทอดแนวทางดำเนินงานสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่
- ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯวัยรุ่น ผ่าน คกก./คณะอนุกก./คทง.

ผลการดำเนินงานไตรมาส 3 ตาม Small Success Cs วัยเรียนวัยรุ่น

ผลการดำเนินงาน

นวัตกรรมสุขภาพ เด็กวัยเรียน

ภาคกลาง “Teen Center” ศูนย์บริการที่เป็นมิตรสำหรับเยาวชนเทศบาลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี
ภาคเหนือ การดูแลสุขภาพนักเรียนแบบองค์รวม ด้วย V-shape
ภาคใต้ - “มหัศจรรย์อย่างยืต สร้างสุข สร้างอาชีพ” เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีกิจกรรมทางกาย และสามารถสร้างรายได้
- “LAMPAI MODEL” เพื่อขับเคลื่อนงานการส่งเสริมทันตสุขภาพ
ภาคอีสาน การคัดกรองนักเรียนอ้วน เข้าร่วมกิจกรรม “เดิน 1,600 ก้าว / วัน” ร่วมกับ
กิจกรรม CHOPA&CHIPA และการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม

HLS

- จัดทำและสนับสนุนคู่มือแนวทางการพัฒนาโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ HLS
- พัฒนาเครื่องมือการประเมิน HLS ระบบออนไลน์
- โรงเรียนเข้าร่วมกระบวนการพัฒนาสู่โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ 2,329 แห่ง (ร้อยละ 77)

เด็กพิเศษ

- เด็กพิเศษได้รับการตรวจสุขภาพและลงบันทึกในสมุดบันทึกสุขภาพ ร้อยละ 45 (ที่มา โครงการ Healthy Communities ปี 2562)
- พัฒนาเครื่องมือการตรวจคัดกรองสุขภาพเด็กพิเศษ (สมุดบันทึก คู่มือ) และสื่อส่งเสริม
สุขอนามัยเด็กไทยปลอดภัย โควิด 19 สำหรับโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย และอยู่ระหว่างการรายงาน
ผลการดำเนินงานการตรวจคัดกรองสุขภาพเด็กพิเศษจากศอ. สสม. สสจ.

แนวทางการดำเนินงาน ไตรมาส 4

โครงการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา
1.HLS	1) ประชุมเตรียมความพร้อมการสำรวจภาวะสุขภาพนักเรียน (GSHS) (สส.)	ผู้บริหารก.สธ. ก.ศธ. และภาคีที่เกี่ยวข้อง	ก.ค.-ส.ค.63
	2) ประชุมพัฒนาเครื่องมือ และจัดทำคู่มือการประเมินผล HLS (สส.)	ผู้เชี่ยวชาญ และนวก.สธ. ที่เกี่ยวข้อง	ก.ค.-ส.ค.63
	3) พัฒนาการใช้ระบบฐานข้อมูลร่วม (สส.)	นวก.สธ. ศธ. ผู้เชี่ยวชาญ	เม.ย.- ก.ค.63
	4) ประเมินผลโครงการและเยี่ยมเสริมพลัง	พื้นที่ดำเนินการ	เม.ย.-ก.ย.63
	5) พัฒนา E-learning เสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ (สภ.)	นวก.สธ. ศธ. ผู้เชี่ยวชาญ	ก.ค.-ก.ย.63
	6) พัฒนาแนวทางส่งเสริมเด็กวัยเรียนสูงดีสมส่วนตามแนวคิด Active Learning (สภ.)	นวก.สธ. ศธ. ผู้เชี่ยวชาญ	ก.ค.-ก.ย.63
	7) ประเมินผลการบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากที่มุ่งเน้นบางกลุ่มวัยเป็นการจำเพาะ กลุ่มเด็กอายุ 4-12 ปี (สท.)	12 จังหวัด (12 เขตฯละ1จังหวัด)	ก.ค.-ส.ค.63

แนวทางการดำเนินงาน ไตรมาส 4

โครงการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา
2. ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และพรบ. ตั้งครรภ์	1) ประชุมคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	คกก.ป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	3 ก.ค. 63
	2) ประชุมเชิงปฏิบัติการ/คณะทำงาน การพัฒนามาตรฐานบริการ, พัฒนาหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพบุคลากร, ปรับปรุงเกณฑ์ประเมินอำเภออนามัยการเจริญพันธุ์ และการจัดประชุมวิชาการวางแผนครอบครัวนานาชาติ พ.ศ.2564	ผู้เชี่ยวชาญและผู้รับผิดชอบงานอาจารย์ /เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น/ สดง. ศูนย์อนามัย/ สสจ., คทง.การจัดประชุมวิชาการ พ.ศ.2564	ก.ค. - ส.ค.63
	3) ประชุมเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชนแออัด	นักวิชาการและบุคลากรสำนักฯ	ก.ค.-ส.ค. 63
3. โครงการพระราชดำริ (กพด & ภูฟ้า & พมพ.)	1) การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำรายงานการศึกษาพัฒนาระบบการป้องกันภาวะซึมเศร้าในมารดาเพื่อลูกรักพัฒนาการสมวัยฯ	นักวิชาการ/พยาบาล จากสสจ.สสอ. รพช. รพ.สต. คอ.	29-30 ก.ค. 63
	2) ประชุมติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานส่งเสริมโภชนาการ พัฒนาการเด็ก สุขภาพอนามัย และสุขภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา (Web Conference)	บุคลากรในพื้นที่เป้าหมาย	เม.ย.-ก.ย. 63
	3) ผลิตสื่อ/คู่มือรอบรู้ด้านสุขภาพและสุขอนามัยเด็ก เยาวชน และประชาชนในพื้นที่ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา และในถิ่นทุรกันดาร	สถานศึกษา ชุมชนในพื้นที่ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา และโรงเรียนในพื้นที่เป้าหมาย	เม.ย.-ก.ย. 63
	4) เยี่ยมเสริมพลัง ติดตามผลการดำเนินงาน	พื้นที่เป้าหมาย	เม.ย.- ส.ค.63

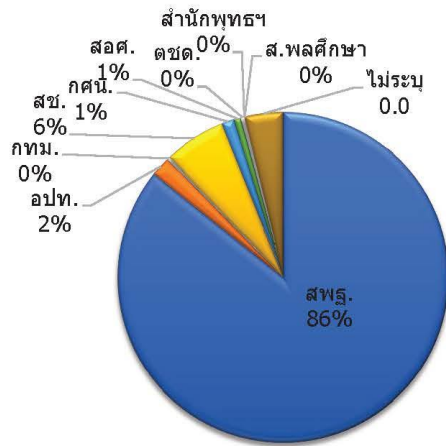


เตรียมความพร้อมก่อนเปิดสถานศึกษา รองรับสถานการณ์ COVID - 19



การประเมินตนเองของสถานศึกษาในระบบ Thai Stop COVID : TSC

ร้อยละของสถานศึกษาที่ประเมินตนเองจำแนกตามสังกัด



สพฐ. = สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อปท. = สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

กทม. = กรุงเทพมหานคร

สช. = สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

กศน. = สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

สอศ. = สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

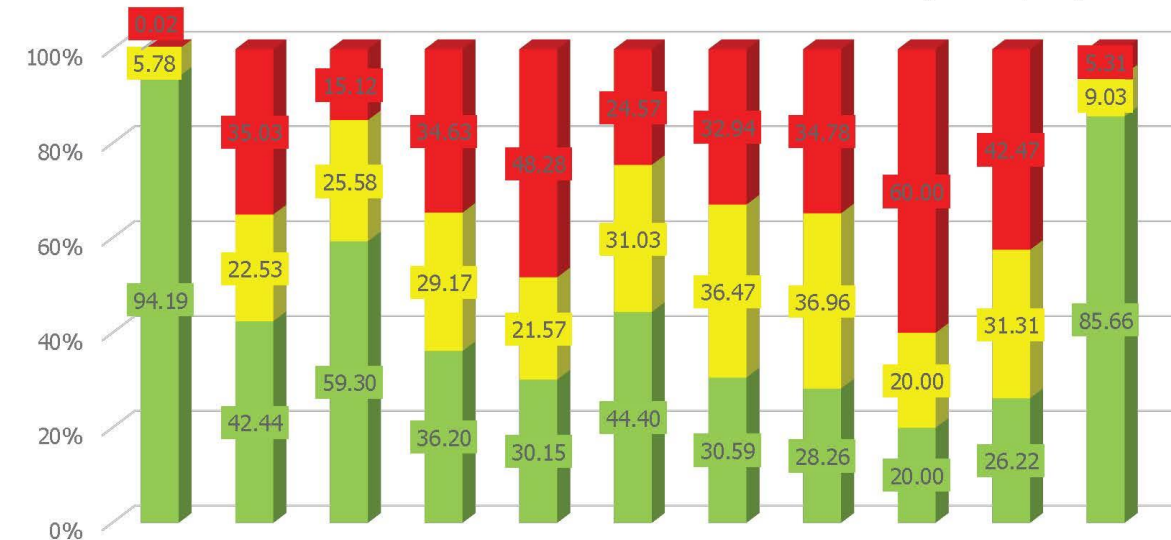
ตชด. = กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักพุทธฯ = สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ส. พลศึกษา = สถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ไม่ระบุ = ไม่ระบุสังกัด

(N = 33,637)



N	สพฐ.	อปท.	กทม.	สช.	กศน.	สอศ.	ตชด.	สำนัก พุทธฯ	ส.พล ศึกษา	ไม่ระบุ	ภาพรวม
	28,836	648	86	2036	408	232	85	46	5	1255	33,637
ร้อยละ	85.73	1.93	0.26	6.05	1.21	0.69	0.25	0.14	0.01	3.73	100.00

	ผ่านทุกข้อ (44 ข้อ)
	ผ่าน 1-20 ทุกข้อ แต่ไม่ผ่านข้อ 21-44 ข้อใดข้อหนึ่ง
	ไม่ผ่าน 1-20 ข้อใดข้อหนึ่ง

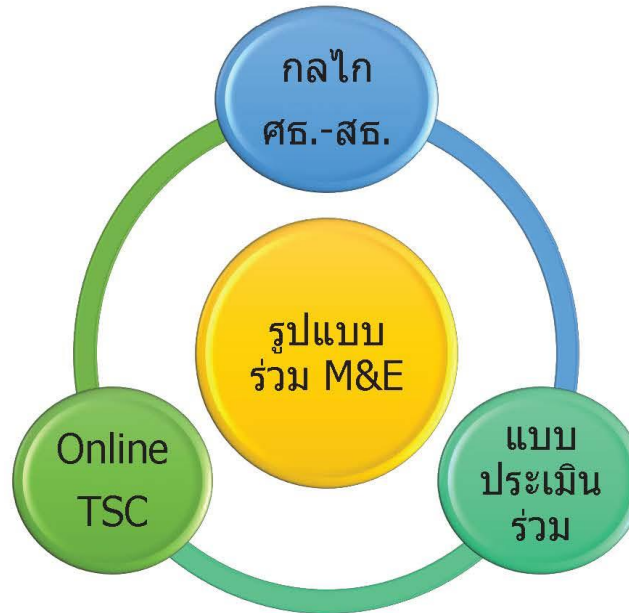
ที่มา : กรมอนามัย และ สพฐ. (23 มิถุนายน 2563)

กลไกการตรวจราชการและการกำกับติดตามประเมิน



ฝ่ายกระทรวงศึกษาธิการ

1. ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
2. ผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ตรวจราชการกรม
3. ศึกษาธิการภาค
4. ศึกษาธิการจังหวัด
5. คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
6. เขตพื้นที่การศึกษา : สพป. / สพม.



ฝ่ายกระทรวงสาธารณสุข

1. ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข / สาธารณสุขนิเทศ
2. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด
3. ผู้แทนคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด
4. ผู้อำนวยการศูนย์อนามัย อำนาจการสำนักงานป้องกันควบคุมโรค อำนาจการศูนย์สุขภาพจิต
5. ผู้พิทักษ์อนามัยโรงเรียน

บทบาทหน้าที่

1. ให้คำปรึกษา แนะนำ การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19
2. แลกเปลี่ยน เรียนรู้ เสริมพลัง สร้างประเด็นและข้อเสนอ
3. ระบบรายงานและติดตามผล



ที่
ปรึกษา

- ให้คำแนะนำการดูแล
สุขภาพตามมาตรฐาน

เสริม
พลัง

- เยี่ยมเสริมพลัง
ให้คำแนะนำ

เฝ้า
ระวัง

- ประเมินความ
เสี่ยง ชีเป้า ผ่าน
TSC

รายงาน

- รายงานผลการ
ดำเนินงาน



จังหวัดละ
2 คน

"ผู้พิทักษ์อนามัยโรงเรียน"

บทบาทหน้าที่ : ให้ความรู้ คำปรึกษา ชี้แนวทาง
เฝ้าระวัง ตรวจสอบการปฏิบัติของโรงเรียน
ตามมาตรฐานตามข้อกำหนดกรมอนามัย



กรมอนามัย
CLEAN
Together.

คนไทยรวมพลังป้องกันโรค



กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

